

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

Здолбунівська міська рада Рівненського району Рівненської області

вул. Грушевського, 14, м. Здолбунів,
Рівненський район, Рівненська
область, 35705

*Стосовно пропозицій щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Здолбунівської міської ради Рівненського району Рівненської області «Про встановлення єдиного податку для фізичних осіб-підприємців на території Здолбунівської міської територіальної громади» (далі – проект рішення 1), «Про встановлення туристичного збору на території Здолбунівської міської територіальної громади» (далі – проект рішення 2), «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Здолбунівської міської територіальної громади» (далі – проект рішення 3), «Про встановлення земельного податку на території Здолбунівської міської територіальної громади» (далі – проект рішення 4) (разом – проекти рішень) та документи, що надані до них листом Здолбунівської міської ради Рівненського району Рівненської області від 12.05.2021 № 02/11-963.

За результатами проведеного аналізу проектів рішень, експертних висновків постійної депутатської комісії з питань бюджету, фінансів, податків, соціально-економічного розвитку та реалізації державної регуляторної політики, а також аналізів регуляторного впливу до проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо таке.

Податковий кодекс України (далі – ПКУ) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Згідно із пунктом 12.3 статті 12 ПКУ сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та

Державна регуляторна служба України

ВИХ №3983/0/20-21 від 29.06.2021

АСУД "ДОК ПРОФ З"

ВИХ №3983/0/20-21 від 29.06.2021

Кучер Олексій Володимирович

КЕП Кучер Олексій Володимирович

58E2D9E7F900307B04000003BF53000408B8E00

перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень. Встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Водночас проекти рішень не у повній мірі узгоджуються з вимогами ПКУ, зокрема у такому.

У проектах рішень 1-4 встановлюється обов'язок Головного управління Державної податкової служби у Рівненській області здійснювати контроль за сплатою єдиного податку та організацію виконання проектів рішень 2, 3, 4.

ПКУ регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час адміністрування податків та зборів, а також відповідальність за порушення податкового законодавства.

Звертаємо увагу, що ПКУ не передбачає повноважень органів місцевого самоврядування визначати компетенцію Державної податкової служби України. Отже, зазначені положення проектів рішень пропонуємо виключити.

Щодо проекту рішення 1

1. Відповідно до підпункту 12.3.2 пункту 12.3 статті 12 ПКУ при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та/або зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначенні статтею 7 ПКУ.

Обов'язковими елементами відповідно до статті 7 ПКУ є: платники податку; об'єкт оподаткування; база оподаткування; ставка податку; порядок обчислення податку; податковий період; строк та порядок сплати податку; строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку.

Отже, пропонуємо у проекті рішення 1 визначити всі обов'язкові елементи, встановлені статтею 7 ПКУ або зробити посилання на конкретні положення ПКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

2. Пунктом 1 проекту рішення 1 передбачається встановити ставки єдиного податку для платників першої та другої груп платників податку незалежно від виду їх діяльності.

Згідно із вимогами пункту 293.2 статті 293 ПКУ сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад встановлюються фіксовані ставки єдиного податку, для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць.

Керуючись положеннями статті 293 ПКУ, пропонуємо Здолбунівській міській раді розглянути можливість встановлення фіксованих розмірів ставок єдиного податку для першої та другої груп платників податку залежно від виду господарської діяльності.

Щодо проекту рішення 3

1. При встановленні ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, пропонуємо врахувати вимоги підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 Кодексу, виключивши ставки податку на будівлі та споруди, які не є об'єктами оподаткування.

2. У додатку 1 до проекту рішення 3 встановлюються різні розміри ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для фізичних та юридичних осіб.

Зазначене також стосується додатка 1 до проекту рішення 4 щодо встановлення ставок земельного податку у різних розмірах для однакових видів цільового призначення земель.

Пропонуємо обґрунтувати встановлення зазначених ставок податків в аналізі регуляторного впливу до проектів рішень 3 та 4.

Щодо проекту рішення 4

1. Підпункт 1.3 пункту 1 проекту рішення 4 пропонуємо виключити, оскільки не відноситься до сфери дії цього проекту рішення.

2. У додатку 1 до проекту рішення 4 встановлені, серед іншого, ставки податку за земельні ділянки за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено.

Пропонуємо привести зазначений додаток у відповідність до вимог статті 277 ПКУ, згідно з якою встановлюються ставки податку за земельні ділянки, розташовані за межами населених пунктів або в межах населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено.

Пропонуємо із додатка 1 до проекту рішення 4 виключити земельні ділянки, які відповідно до норм статті 282 ПКУ звільняються від сплати податку.

2. У додатку 1 до проекту рішення 4 у рядку 01.14 встановлюються ставки земельного податку для цілей, визначених рядками 01.01-01.13. Ставки земельного податку у цих рядках є різними, тому узагальнене визначення ставок для рядка 01.14 є некоректним. Зазначене також стосується рядка 10.12 цього додатка.

Підсумовуючи вищевикладене, проекти рішень 1-4 не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим механізмам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Надані розробником аналізу регуляторного впливу (далі – АРВ) до проектів рішень 1-4 не у повній мірі відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними

постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

В АРВ до проекту рішення 2 зазначено, що у разі не прийняття рішення про встановлення місцевих податків і зборів на 2022 рік, податки і збори справлятимуться за мінімальними ставками.

Відповідно до вимог підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ у разі якщо до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування місцевих податків та/або зборів, сільська, селищна, міська рада або рада об'єднаних територіальних громад, створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків та/або зборів, що є обов'язковими згідно з нормами ПКУ, такі податки та/або збори справляються виходячи з норм ПКУ із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування таких місцевих податків та/або зборів. Отже, пропонуємо врахувати зазначене у розділі I АРВ.

У розділі I АРВ до проекту рішення 2 згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб. Натомість, розробник обмежився лише текстовим описом проблеми, не навів жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, визначали її масштаб та важливість.

У розділі II АРВ до проектів рішень 1, 2 визначені розробником цілі регулювань не мають якісного, кількісного та часового виміру, не вказують які проблеми мають вирішити.

У розділі III АРВ до проектів рішень 1-4 розробником в АРВ не наведені розрахунки витрат, яких зазнають держава, населення та суб'єкти господарювання, як внаслідок впровадження проекту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджувало б економічну доцільність обраного способу вирішення існуючої проблеми. Зазначене не дозволить у подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У розділі V АРВ до проектів рішень 1-4 розробником не описаний механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто яким чином будуть діяти норми проекту рішення та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Розділ VIII АРВ до проекту рішення 1 заповнений з порушенням вимог пункту 10 Методики. Так, розробником не наведений такий обов'язковий показник результативності регуляторного акта, як: розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта.

Розробник повинен визначити прогностичні значення показників результативності регуляторного акта, які встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом.

Враховуючи те, що термін дії проектів рішень 1-4 необмежений, то розробнику відповідно до вимог Методики необхідно визначити прогностичні значення показників результативності регуляторного акта на наступні 5 років.

Наведені у розділі VIII АРВ до проектів рішень 2-4 значення такого показника результативності регуляторного акта, як розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта, не узгоджуються з розрахунками, наведеними в Тесті малого підприємництва (М-Тест).

Також звертаємо увагу, що кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, зазначена у розділі III АРВ до проектів рішень 3, 4, не відповідає інформації, наведеній у розділі VIII.

У порушення вимог пункту 12 Методики у розділі IX АРВ до проектів рішень 1-4 розробником не визначені заходи, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта, а саме: вид даних (статистичних, наукових досліджень або опитувань), які використовуватимуться для такого відстеження, та групи осіб, що відбиратимуться для участі у відповідному опитуванні.

У розділі IX АРВ до проектів рішень 1-4 розробником не визначені терміни проведення періодичного відстеження результативності регуляторного акта, передбаченого статтею 10 Закону.

Ураховуючи, що рішення набирають чинність з 01.01.2022 року і діють необмежений термін, то періодичне відстеження результативності регуляторного акта здійснюються раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта, у тому числі і в разі, коли дію регуляторного акта, прийнятого на визначений термін, було продовжено після закінчення цього визначеного строку.

При здійсненні розрахунків витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємства, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, згідно із додатками 1 до АРВ до проектів рішень 3-4 та у М-Тестах до АРВ до проектів рішень 2-4 до витрат суб'єктів господарювання віднесені витрати, пов'язані із поданням звітності державним органам. Також, в АРВ до проектів рішень 2-4 здійснені розрахунки бюджетних витрат для фіскальних органів на адміністрування податків.

Натомість, відповідно до вимог ПКУ до повноважень органів місцевого самоврядування віднесено виключно встановлення ставок місцевих податків та пільг зі сплати місцевих податків і зборів. Процедури обліку платників

податків, проведення перевірок, звітування встановлюються ПКУ та не потребують розрахунку в АРВ.

Крім того, наведені в М-Тесті АРВ до проектів рішень 3, 4 розрахунки потребують уточнення, оскільки кількість суб'єктів господарювання, які підпадають під дію регулювання, наведена у розділі III АРВ, не узгоджується з кількістю суб'єктів, для яких ці розрахунки проведені.

Також, враховуючи, що термін дії всіх проектів рішень необмежений, зазначаємо, що витрати суб'єктів малого підприємництва у М-Тестах повинні розраховуватися не на один рік дії регулювання, а на наступні 5 років.

Таким чином, у зв'язку з неналежною підготовкою АРВ до проектів рішень 1-4, зокрема відсутністю у них всієї необхідної інформації, числових даних та розрахунків, розробником не доведена відповідність проектів рішень 1-4 таким принципам державної регуляторної політики, як збалансованість - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та ефективність - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Підсумовуючи наведене вище, пропонуємо привести проекти рішень Здолбунівської міської ради Рівненського району Рівненської області «Про встановлення єдиного податку для фізичних осіб-підприємців на території Здолбунівської міської територіальної громади», «Про встановлення туристичного збору на території Здолбунівської міської територіальної громади», «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Здолбунівської міської територіальної громади», «Про встановлення земельного податку на території Здолбунівської міської територіальної громади» до вимог чинного законодавства України, з урахуванням наданих зауважень та пропозицій, а аналізу регуляторного впливу до них - до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Про результати розгляду цього листа поінформувати Державну регуляторну службу України.

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Олексій КУЧЕР

